

Освіта в сучасному глобалізованому й інформатизованому світі все більше стає вирішальним чинником суспільного прогресу і національної безпеки, важливою складовою повного розвитку людської особистості, збільшення поваги до прав і свобод людини. На сьогодні, цілком очевидно, що без необхідної освіти людина не зможе забезпечити собі належних умов життя і реалізуватись як особистість, а також усвідомити і захистити свої права. Високий рівень освіченості населення є важливим чинником, що позитивно впливає на створення сприятливих умов для повної реалізації прав та свобод людини і громадянина.

Забезпечення нашою державою права на освіту для людини і громадянина також є вкрай важливим, оскільки зі сферою освіти безпосередньо пов'язані формування та реалізація курсу на інноваційний розвиток України.

Література

1. Кравченко В. В. Конституційне право України: навч. посіб. / В. В. Кравченко. – К.: Атіка, 2009. – 606 с.
2. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. / Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
3. Романенко К. М. Конституційне право громадянина на освіту в Україні: стан і тенденції розвитку : дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.02 / К. М. Романенко. – Х., 2008. – 268 с.

УДК 331.556

Толкачова І. А., к.ю.н.,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ МІГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

Кожна людина і громадянин мають право на свободу пересування. Дане право є основою міграційного права. Згідно зі ст. 13 Загальної декларації прав людини «кожна людина має право вільно пересуватися і обирати собі місце проживання у межах кожної держави та покидати будь-яку країну, включаючи й свою власну, і повертатися у свою країну» [1, с. 461].

Ключовими нормативно-правовими актами, що регулюють міграційні питання в нашій державі, на сьогодні, є: Закон України «Про імміграцію» від 7 червня 2001 року № 2491-III, що закріплює умови і порядок імміграції в Україну іноземців та осіб без громадянства; Закон України «Про громадянство України» від 18 січня 2001 року № 2235-III, що визначає коло осіб, які є громадянами України, підстави набуття та

припинення громадянства України, принципи громадянства України та повноваження державних органів, які беруть участь у вирішенні питань громадянства; Закон України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» від 22 вересня 2011 року № 3773-VI, що закріплює основні права, свободи та обов'язки іноземців та осіб без громадянства, які проживають або тимчасово перебувають в Україні, порядок вирішення питань, пов'язаних з їх в'їздом та виїздом з України; Закон України «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні» від 11 грудня 2003 року № 1382-IV, який регулює відносини, пов'язані зі свободою пересування та вільним вибором місця проживання в Україні; Закон України «Про порядок виїзду з України й в'їзду в Україну громадян України» від 21 січня 1994 року № 3857-XII, що закріплює механізм реалізації права громадян України на виїзд з України й в'їзд в Україну, порядок оформлення документів для зарубіжних поїздок та визначає випадки тимчасового обмеження права громадян на виїзд з України.

Відповідно до ч. 1 ст. 33 Конституції України кожному, хто на законних підставах перебуває на території України, гарантується свобода пересування, вільний вибір місця проживання, право вільно залишати територію України за винятком обмежень, які встановлюються законом [2]. Особи, яких визнано біженцями в Україні, вважаються такими, які постійно проживають в Україні, з дня прийняття рішення про визнання їх біженцями. Особи, яких визнано такими, що потребують додаткового захисту, вважаються ті, що на законних підставах безстроково перебувають на території нашої держави. Так, особа, яка набула статус біженця його втратить за умови якщо: 1) добровільно знову скористається захистом країни громадянської належності (підданства); 2) набуде громадянство України або добровільно набуде громадянство, яке мала раніше, або набуде громадянство іншої держави і скористається її захистом; 3) добровільно повернеться до країни, яку вона залишила чи за межами якої перебувала внаслідок обґрунтованих побоювань стати жертвою переслідувань; 4) будучи особою без громадянства зможе повернутися в країну свого попереднього постійного проживання, оскільки обставин, за яких її було визнано біженцем, більше не існує; 5) отримає притулок чи дозвіл на постійне проживання в іншій країні; 6) не зможе відмовлятися від користування захистом країни своєї громадянської належності, оскільки обставин, на підставі яких особу було визнано біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, більше не існує [2]. Так, Україна ратифікувала Конвенцію про статус біженців 1951 року та Протокол щодо статусу біженців 1967 року Законом України «Про приєднання України до Конвенції про статус біженців та Протоколу щодо статусу біженців» від 10 січня 2002 року № 2942-III [3], що стало наслідком приведення законодавства нашої держави щодо біженців у відповідність з міжнародними стандартами.

Міграційна політика України регулюється також підзаконними нормативно-правовими актами. Так, Указом Президента України від 30 травня 2011 року була схвалена Концепція державної міграційної політики України [4], у якій закріплені стратегічні напрями державної міграційної політики нашої держави та завдання державних органів щодо реалізації даної Концепції.

Головним є забезпечення безперешкодного пересування кожному, хто на законних підставах перебуває на території України та сприяння дотриманню інших прав та свобод людини і громадянина оскільки, на сьогодні, в нашій державі досить складна міграційна ситуація. Важливо злагоджено взаємодіяти з відповідними міжнародними організаціями для того щоб сприяти підтриманню міграційного порядку та забезпечити достовірні і оперативні оцінки міграційних ризиків.

Література

1. Всеобщая декларация прав человека от 10 декабря 1948 г. // Права человека : сб. междунар. документов. – Нью-Йорк и Женева : ООН, Центр по правам человека, 1994–1994. – Т. 1. – Ч. 1: Универсальные договоры. – 1994. – 492 с.

2. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

3. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту : Закон України від 8 липня 2011 р. № 3671-VI // Відомості Верховної Ради України – 2012. – № 16. – Ст. 146.

4. Про приєднання України до Конвенції про статус біженців та Протоколу щодо статусу біженців: Закон України від 10 січня 2002 р. № 2942-III // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 17. – Ст. 118.

5. Концепція державної міграційної політики: схвалено Указом Президента України від 30 травня 2011 року № 622/2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/622/2011>.

УДК 35.351

Устинова І. П., к.ю.н., доцент,

Масло Н. М., студентка,

Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ

БЮДЖЕТНА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ, ЯК ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК СТАЛОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ

Кожна країна повинна мати чітке уявлення її місце у глобальній світовій економіці. В сучасних умовах для подальшого